

**A KÚRIA
mint felülvizsgálati bíróság**

Pfv.VI.22.096/2012/5.szám

A Kúria a Komáromi és Körmendi Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Körmendi Csaba Tamás ügyvéd által képviselt felperesnek a Dr. Pap Ügyvédi Iroda valamint dr. Pintér András Pál ügyvéd által képviselt alperes ellen kölcsön visszafizetése iránt a Kerületi Bíróságnál 16.P.XI.22.890/2010. szám alatt megindított és másodfokon a Törvényszék 48.Pf.361.704/2012/4. számú ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán tárgyaláson meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 85.000 (nyolcvanötezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 344.100 (háromszáznegyvennégyezer-egyszáz) forint felülvizsgálati illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az alperes cége 2001. és 2003. júniusa között megbízási jogviszony keretében, majd 2003. július 1. napjától az alperes munkaszerződés keretében különböző munkatevékenységeket végzett a C. Kereskedelmi, Gyártó és Szolgáltató Zárkörűen Működő Részvénytársaság (a továbbiakban C. Zrt.) részére. Az alperes feladata volt a morfinszármazékok külföldi értékesítésével kapcsolatos piackutatás. Ennek keretében 2.000.000 forint összeg ellenében az alperes cége a kábítószerpiac feltérképezéséről tanulmány készítését vállalta. A C. Zrt. a tanulmány szolgáltatását követően az ellenértéket nem tudta megfizetni, ezért az alperest a vezérigazgató a felpereshez irányította. Ugyanígy járt el a vezérigazgató akkor is, amikor az alperes a havi 800 euró munkabére megfizetése miatt fordult hozzá. A peradatokból megállapíthatóan az alperes, illetve cége részére a

felperes összesen 12.000 euró-t fizetett ki, 2002. július 8-án 8.000 euró-t, amely megfelelt a 2.000.000 forint megbízási díjnak, majd 2002. október 10-én 1.600 euró-t és 2002. október 21-én 2.400 euró-t.

A felperes 2006. június 24-én felszólította az alperest 12.000 euró visszafizetésére, majd 2010. szeptember 10-én keresetet nyújtott be, amelyben a Ptk. 523. § (1) bekezdése alapján 12.000 euró tőkeösszeg és a 2006. június 24-i levél kézhezvételét követő 10. naptól annak törvényes kamatai megfizetésére kérte kötelezni az alperest. Előadta, hogy 2002. július 8-án határozatlan idejű kölcsönszerződést kötöttek szóban, amelynek értelmében három részletben utalt át az alperes részére 12.000 euró-t.

Az alperes vitatta a kereset jogalapját és összegszerűségét is. Előadta, hogy nem vett fel kölcsönt a felperestől, hanem előbb megbízási szerződés keretében, majd munkaviszony keretében a C. Zrt. részére végzett tevékenységet. A 8.000 euró a cég által készített tanulmány ellenértéke, majd a további átutalások 5 x 800 euró-t tesznek ki, amely a munkabére volt. A munkáltató, illetve a megbízó cég fizetési nehézségekkel küzdött, ezért a vezérigazgató a felperest kérte fel, hogy a cég helyett fizesse ki az alperest. A vezérigazgató az alperest úgy tájékoztatta, hogy a felperes a cég többségi tulajdonosa. Az alperes utal arra is, hogy a felperes az S. Consulting elnevezésű cége részére, annak bankszámlájára utalta át az összeget.

Az alperes érdemi ellenkérelmének előterjesztését követően a felperes másodlagos kereseti kérelmében a Ptk. 361. § (1) bekezdése alapján jogalap nélküli gazdagodás címén is marasztalni kérte az alperest.

Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a felperest terhelte annak bizonyítása miszerint a felek között kölcsönszerződés jött létre. A peradatok alapján a felperes ezt bizonyítani nem tudta. Ezzel szemben a cég akkori vezérigazgatója, D. L. tanú kifejezetten úgy nyilatkozott, hogy a felperes magára vállalta a C. Zrt. helyett az alperes, illetve cége járandóságainak kifizetését, így a felperesnek követelése a C. Zrt-vel szemben állhat fenn. A másodlagos kereseti kérelem vonatkozásában az elsőfokú bíróság arra utalt, hogy a Ptk. 361. §-a nem alkalmazható, hiszen a felperes által kifizetett összegnek volt jogalapja, a C. Zrt. szerződésben vállalt fizetési kötelezettségét teljesítette. Az elsőfokú bíróság szerint az kétségtelenül nem nyert bizonyítást, hogy a felperes valamely cégen keresztül tulajdonosa lett volna a C. Zrt-nek, ugyanakkor a tanúvallomásokból egyértelműen megállapítható volt, hogy aktívan részt vett a cég irányításában. A vezérigazgatóval közös titkárságot tartott fenn és elnöki tanácsadóként, illetve

vezérigazgatói tanácsadóként szerepelt a cég telefonlistáján. A teljesítésnek tehát volt jogalapja, így a jogalap nélküli gazdagodásra vonatkozó szabályok nem alkalmazhatók. Az elsőfokú bíróság utalt arra is, hogy ha a felek között a felperes által állított kölcsönszerződés jött létre, ez a szerződéses viszony is kizárja a jogalap nélküli gazdagodásra való hivatkozást.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokai alapján helybenhagyta a Pp. 254. § (3) bekezdésére utalással.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a keresetének való helytadást kérte. Előadta, hogy a jogerős ítélet sérti a Ptk. 332. § (1) bekezdésében, 361. § (1) bekezdésében foglaltakat, valamint a Pp. 206. § (1) bekezdését. A felperes a felülvizsgálati kérelmében elsősorban a bizonyítékok értékelését támadta. Utalt S. Sz. tanúvallomására, amelyben a volt gazdasági igazgató azt adta elő, hogy az alkalmazottak bérére is a tulajdonosok raktak be bizonyos összeget a cégbe, de a felperes ehhez nem adott pénzt. A felperes ezzel azt kívánta igazolni, hogy ilyen jogcímen az alperes részére sem utalt át összegeket. A felperes nem volt az alperes megbízója és munkáltatója sem, így nem volt oka arra, hogy részére pénzkifizetéseket teljesítsen. A felperes szerint ebből logikusan következik, hogy az összeget kölcsön jogcímen nyújtotta az alperesnek.

A Ptk. 332. § (1) bekezdése tartozásátvállalás esetében a jogosult hozzájárulását is megkívánja. A felperes szerint az eljárás során nem nyert bizonyítást, hogy a felperes tartozásátvállaló nyilatkozatot tett volna. Még ha a cég valóban a felperes irányítása alatt állt is, amit a felperes tagad, önmagában ez sem indokolta volna a tartozásátvállalást. Azt, hogy a felperes átvállalta a C. Zrt. tartozását, az alperesnek kellett volna bizonyítania.

A Ptk. 361. §-a alkalmazásával kapcsolatban a felperes felülvizsgálati kérelmében kifejtette, hogy a kölcsön jogviszony hiányában, amelyet a bíróság megállapított, az alperesnek juttatott összeg vonatkozásában ez a rendelkezés alkalmazható. Éppen arra az esetre terjesztette elő a felperes másodlagosan ezt a kérelmét, hogy ha a kölcsönszerződés létrejött nem lenne bizonyított, úgy ezen a jogcímen igényli az alperestől az átutalt összeget, miután az alperes vele sem megbízási, sem munkaviszonyban nem állt és ezeken a jogcímeken fizetési kötelezettség a felperest nem terhelte.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.

A Kúria a felülvizsgálati kérelemben foglaltak megvizsgálása alapján azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő. A bíróságok a tényállást helyesen állapították meg és az abból levont jogi következtetések is helytállóak. A felperes felülvizsgálati kérelmében elsősorban a bíróságok Pp. 206. §-a szerint elvégzett mérlegelését támadja. A Kúria a felülvizsgálati ügyekben követett töretlen gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. Felülmérlegelésre csak igen kivételesen akkor kerülhet sor, ha a tényállás feltáratlan maradt, iratellenes, okszerűtlen vagy logikai ellentmondást tartalmaz. A jelen ügyben ez nem állapítható meg.

A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján a felperest terhelte annak bizonyítási kötelezettsége, hogy az alperes részére a Ptk. 523. § (1) bekezdése szerint kölcsönt nyújtott. A felperes a perben ezt nem tudta bizonyítani. Önmagában az euro összegek alperes részére történő átutalása nem igazolja, hogy a felek között kölcsönszerződés jött volna létre. A felperes által állított szóbeli kölcsönszerződés létrejöttének ellene szolgált a korábbi vezérigazgató tanúvallomása, aki kifejezetten azt adta elő, hogy az alperes, illetve cége részére a felperes a C. Zrt. helyett fizette ki a járandóságait. Az a körülmény, hogy a volt gazdasági igazgató szerint a felperes a dolgozók munkabéréhez nem járult hozzá, a Kúria szerint nem bizonyítja, hogy az alperes részére történő kifizetés kölcsön jogcímén történt volna.

Helytállón utal arra a felperes, hogy a Ptk. 332. § (1) bekezdése szerint a tartozás átvállalásához a jogosult hozzájárulása is szükséges. Az alperes hozzájárulása azonban a peradatok szerint megadottnak tekinthető, hiszen az alperes a neki járó összegek kifizetése érdekében maga kereste fel a felperest az akkori vezérigazgatóval együtt.

A bizonyítás adatai azt is igazolták, hogy bár a felperes a cégadatok szerint ténylegesen nem volt a cég tulajdonosa, vagy vezető tisztségviselője valójában részt vett a cég működésében és irányításában a vezérigazgatóval közös titkárságot fenntartva. A felperesnek tehát miután érdekében állt a C. Zrt. jó működésének biztosítása, volt oka arra, hogy a cég tartozásait maga teljesítse. A teljesítés jogcíme tehát a tartozásátvállalás volt (Ptk. 332. §).

A fentiekből következik, hogy a felperes nem alapíthatja igényét a Ptk. 361. §-ában foglaltakra. E rendelkezés akkor alkalmazandó, ha a felek között jogviszony fennállása nem állapítható meg és az

egyik fél a másik javára ennek ellenére juttat vagyoni előnyt, aki ezáltal ahhoz jogalap nélkül jut. Az alperes nem jogalap nélkül jutott a felperestől vagyoni előnyhöz.

A kifejtettekre tekintettel a felülvizsgálati kérelem nem vezetett eredményre, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. §-a szerint kötelezte a felperest, hogy fizesse meg az alperesnek a felülvizsgálati eljárással felmerült költségeit. Ennek összegét a Kúria a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdése alapján határozta meg azzal, hogy az az általános forgalmi adót is tartalmazza.

A felperes teljes személyes költségmentességben részesült, így a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az illetékekről szóló 1990 évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2013. december 3.

Dr. Kollár Márta s.k. a tanács elnöke, Tamáné dr. Nagy Erzsébet s.k. előadó bíró, Dr. Puskás Péter s.k. bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő